

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (veliki senat)

z dne 2. marca 2021 *

„Pritožba – Državne pomoči – Posredovanje zasebnopravnega konzorcija bank v korist ene od njegovih članic – Dovoljenje centralne banke države članice za posredovanje – Pojem ‚državna pomoč‘ – Pripisljivost državi – Državna sredstva – Indici o pripisljivosti nekega ukrepa – Izkrivljanje pravnih in dejanskih elementov – Sklep o nezdružljivosti pomoči z notranjim trgovom“

V zadevi C-425/19 P,

zaradi pritožbe na podlagi člena 56 Statuta Sodišča Evropske unije, vložene 29. maja 2019,

Evropska komisija, ki jo zastopajo P. Stancanelli, L. Flynn, A. Bouchagiar in D. Recchia, agenti,

pritožnica,

druge stranke v postopku so

Italijanska republika, ki jo zastopa G. Palmieri, agentka, skupaj s P. Gentilijem in S. Fiorentinom, avvocati dello Stato,

Banca Popolare di Bari SCpA, nekdanja Tercas-Cassa di risparmio della provincia di Teramo SpA (Banca Tercas SpA), s sedežem v Teramu (Italija), ki so jo sprva zastopali A. Santa Maria, M. Crisostomo, E. Gambaro in F. Mazzocchi, avvocati, nato pa A. Santa Maria, M. Crisostomo in E. Gambaro, avvocati,

Fondo interbancario di tutela dei depositi s sedežem v Rimu (Italija), ki ga zastopajo M. Siragusa, G. Scassellati Sforzolini, G. Faella in A. Comino, avvocati,

tožeče stranke na prvi stopnji,

Banca d'Italia s sedežem v Rimu, ki jo zastopajo M. Perassi, M. Todino, L. Sciotto in O. Capolino, avvocati,

intervenientka na prvi stopnji,

SODIŠČE (veliki senat),

v sestavi K. Lenaerts, predsednik, R. Silva de Lapuerta (poročevalka), podpredsednica, J.-C. Bonichot, A. Arabadjiev, predsednika senatov, A. Prechal, predsednica senata, M. Ilešič, L. Bay Larsen, A. Kumin in N. Wahl, predsedniki senatov, E. Juhász, S. Rodin, F. Biltgen, sodniki, K. Jürimäe, sodnica, C. Lycourgos in N. Jääskinen, sodnika,

generalni pravobranilec: E. Tanchev,

* Jezik postopka: italijanščina.

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi pisnega postopka,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 29. oktobra 2020

izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Evropska komisija s pritožbo predlaga razveljavitev sodbe Splošnega sodišča Evropske unije z dne 19. marca 2019, Italija in drugi/Komisija (T-98/16, T-196/16 in T-198/16, EU:T:2019:167, v nadaljevanju: izpodbijana sodba), s katero je to sodišče razglasilo ničnost Sklepa Komisije (EU) 2016/1208 z dne 23. decembra 2015 o državni pomoči, ki jo je Italija dodelila banki Tercas (zadeva SA.39451 (2015/C) (ex 2015/NN) (UL 2016, L 203, str. 1; v nadaljevanju: sporni sklep).

Pravni okvir

- 2 Z decreto legislativo n. 385, e successive modifiche e integrazioni – Testo unico delle leggi in materia bancaria e creditizia (zakonska uredba št. 385, kakor je bila pozneje spremenjena in dopolnjena, o enotnem besedilu zakonov o bančništvu in kreditiranju) z dne 1. septembra 1993 (GURI št. 230 z dne 30. septembra 1993 in redni dodatek h GURI št. 92) v različici, ki se uporablja za dejansko stanje v obravnavanem primeru (v nadaljevanju: italijanski zakon o bankah), je Banca d'Italia (v nadaljevanju: Banka Italije) naložena vloga organa, pooblaščenega za nadzor bančnega sektorja, s ciljem zagotoviti dobro in preudarno upravljanje nadzorovanih ustanov, splošno stabilnost, učinkovitost in konkurenčnost finančnega sistema ter spoštovanje določb na področju kreditov.
- 3 V skladu s členom 96(1) italijanskega zakona o bankah italijanske banke pristopijo k enemu od sistemov jamstva za vloge, ki so bili ustanovljeni in priznani v Italiji. Kreditne zadruge pristopijo k sistemu jamstva za vloge, vzpostavljenem na njihovem področju.
- 4 Sistemi jamstva za vloge v skladu s členom 96a(1) italijanskega zakona o bankah opravljajo vračila v primeru prisilne upravne likvidacije bank, ki so pridobile dovoljenje za opravljanje bančnih storitev v Italiji, vendar so v teh sistemih lahko določeni tudi drugi primeri in oblike posredovanja. Banka Italije v skladu s členom 96b(1)(d) italijanskega zakona o bankah med drugim dovoli posredovanje sistemov jamstva za vloge „ob upoštevanju zaščite vlagateljev in stabilnosti bančnega sistema“.

Dejansko stanje

- 5 Dejansko stanje je navedeno v točkah od 3 do 32 izpodbijane sodbe, za potrebe te sodbe pa ga je mogoče povzeti tako.

Udeleženi subjekti

- 6 Tercas-Cassa di risparmio della provincia di Teramo SpA (Banca Tercas SpA) (v nadaljevanju: Tercas) je banka z zasebnim kapitalom, ki svoje dejavnosti izvaja predvsem v deželi Abruci (Italija). Banca Popolare di Bari SCpA (v nadaljevanju: BPB) je holdinška družba bančne skupine z zasebnim kapitalom, ki svoje dejavnosti izvaja predvsem na jugu Italije.

- 7 Fondo interbancario di tutela dei depositi (v nadaljevanju: FITD) je zasebnopravni konzorcij bank, ki je bil na podlagi prostovoljne udeležbe ustanovljen leta 1987. Ta konzorcij temelji na vzajemnosti in je bil ustanovljen za uresničevanje skupnih interesov svojih članic.
- 8 V skladu s členom 1 statuta konzorcija FITD je njegov namen jamstvo vlagateljem njegovih članic. Konzorcij FITD je Banka Italije leta 1996 po prenosu Direktive 94/19/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 1994 o sistemih zajamčenih vlog (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 6, zvezek 2, str. 252) v italijansko pravo priznala kot enega od sistemov jamstva za vloge z dovoljenjem za delovanje v Italiji in kot edinega, h kateremu lahko pristopijo banke, ki niso kreditne zadruge.
- 9 Konzorcij FITD v skladu s členom 27 svojega statuta v primeru prisilne upravne likvidacije ene od svojih članic posreduje z vračilom vlog, ki so jih vlagatelji imeli pri tej članici, do 100.000 EUR na vlagatelja (v nadaljevanju: obvezno posredovanje).
- 10 Konzorcij FITD ima tudi možnost, da prostovoljno posreduje v korist svojih članic, in sicer v dveh primerih (v nadaljevanju: prostovoljno posredovanje). Prvič, konzorcij FITD lahko v skladu s členom 28 svojega statuta namesto vračila, določenega z jamstvom za vloge vlagateljev, posreduje pri transakcijah prenosa sredstev in obveznosti v zvezi svojo članico, ki je v postopku prisilne upravne likvidacije. Drugič, konzorcij FITD lahko v skladu s členom 29(1) svojega statuta posreduje s financiranjem, prevzemom jamstev, nabavo deležev ali na kateri koli drugi tehnični način, da podpre svojo članico, nad katero je bilo uvedeno izredno upravljanje, če obstajajo možnosti sanacije in če je mogoče predvideti manjše breme od tistega, ki bi nastalo s posredovanjem konzorcija FITD v primeru prisilne upravne likvidacije te članice.
- 11 Banka Italije je javni organ, ki deluje kot centralna banka Italijanske republike. Je pravna oseba, ki je samostojna in ločena od Italijanske države. Banka Italije mora kot članica Evropskega sistema centralnih bank (ESCB) v skladu s členom 127(5) PDEU prispevati k nemotenemu vodenju politik pristojnih oblasti glede bonitetnega nadzora kreditnih institucij in stabilnosti finančnega sistema.
- 12 Banka Italije ima za uresničitev ciljev, določenih z italijanskim zakonom o bankah, zlasti cilja dobrega in preudarnega upravljanja nadzorovanih ustanov, regulativno pooblastilo, pooblastilo za nadzor in inšpekcijo ter številne pristojnosti za izdajo dovoljenj. Ta pooblastila Banki Italije omogočajo posredovanje pri vseh pomembnih dogodkih v zvezi z obstojem neke banke ob upoštevanju njene poslovne samostojnosti in izključno z namenom, da se preveri, ali je upravljanje dobro in preudarno.
- 13 Banka Italije je v okviru svojih pristojnosti med drugim odobrila statut konzorcija FITD, se kot opazovalka brez glasovalne pravice udeležuje sej FITD in v skladu s členom 96b(1)(d) italijanskega zakona o bankah dovoljuje posredovanje konzorcija FITD v korist njegovih članic.

Okoliščine in posredovanje konzorcija FITD v korist banke Tercas

- 14 Ministero dell'Economia e delle Finanze (ministrstvo za gospodarstvo in finance, Italija) je s sklepom z dne 30. aprila 2012 na predlog Banke Italije, ki je odkrila nepravilnosti v banki Tercas, odločilo, da se nad banko Tercas uvede izredno upravljanje. Banka Italije je nato imenovala izrednega upravitelja za upravljanje banke Tercas v obdobju izrednega upravljanja.
- 15 Izredni upravitelj je oktobra 2013, potem ko je ocenil različne možnosti za rešitev težav banke Tercas, začel pogajanja s holdinško družbo BPB, ki je izrazila zanimanje za povečanje kapitala banke Tercas, pod pogojem, da se opravi predhodna revizija te banke in da konzorcij FITD v celoti krije primanjkljaj v premoženju te banke.

- 16 Upravni odbor konzorcija FITD se je 28. oktobra 2013 na zahtevo izrednega upravitelja banke Tercas na podlagi člena 29 statuta tega konzorcija odločil, da banki Tercas pomaga z zneskom do največ 280 milijonov EUR. To odločitev je 29. oktobra 2013 potrdil svet konzorcija FITD. Banka Italije je 4. novembra 2013 v skladu s členom 96b(1)(d) italijanskega zakona o bankah dovolila to posredovanje v podporo.
- 17 Konzorcij FITD se je 18. marca 2014 glede na negotovosti v zvezi z gospodarskim in premoženjskim položajem banke Tercas ter davčno obravnavo predvidenega posredovanja odločil, da to posredovanje odloži. Po opravljeni reviziji sredstev banke Tercas, ki jo je zahtevala holdinška družba BPB, je prišlo do nesoglasja med strokovnjaki konzorcija FITD in holdinške družbe BPB. To nesoglasje se je nato rešilo z arbitražnim postopkom.
- 18 Upravni odbor in svet konzorcija FITD sta se glede na ugotovitve, ki jih je revizijsko-svetovalna družba predstavila v poročilu z dne 26. maja 2014, in ob upoštevanju stroška posredovanja v primerjavi s stroškom poplčila v okviru obveznega posredovanja 30. maja 2014 odločila za posredovanje v korist banke Tercas.
- 19 Banka Italije je 7. julija 2014 dovolila posredovanje konzorcija FITD v korist banke Tercas. S tem posredovanjem so bili predvideni trije ukrepi, in sicer, prvič, prispevek 265 milijonov EUR za kritje negativnega premoženjskega stanja banke Tercas, drugič, jamstvo v višini 35 milijonov EU za kritje kreditnega tveganja v zvezi z nekaterimi izpostavljenostmi banke Tercas in, tretjič, jamstvo v višini 30 milijonov EUR za kritje stroškov, ki bi izhajali iz davčne obravnave prvonavedenega ukrepa (v nadaljevanju: sporni ukrepi).
- 20 Na generalni skupščini delničarjev banke Tercas, ki jo je za 27. julija 2014 v dogovoru z Banko Italije sklical izredni upravitelj, je bilo odločeno, prvič, da se delno krijejo izgube, zlasti z zmanjšanjem lastniškega kapitala na nič in z razveljavitvijo vseh navadnih delnic v obtoku, in drugič, da se kapital poveča na 230 milijonov EUR z izdajo novih navadnih delnic, ki bi se ponudile holdinški družbi BPB. To povečanje kapitala je bilo izvedeno istega dne.
- 21 Ureditev izrednega upravljanja banke Tercas je bila končana 1. oktobra 2014, holdinška družba BPB pa je imenovala nove organe te banke.

Upravni postopek in sporni sklep

- 22 Komisija je 8. avgusta 2014 in 10. oktobra 2014 od italijanskih organov zahtevala informacije o posredovanju konzorcija FITD v korist banke Tercas. Ti organi so na ti zahtevi po informacijah odgovorili 16. septembra 2014 in 14. novembra 2014.
- 23 Komisija je z dopisom z dne 27. februarja 2015 Italijansko republiko obvestila o svoji odločitvi, da v zvezi s spornimi ukrepi začne postopek iz člena 108(2) PDEU. Komisija je 24. aprila 2015 v *Uradnem listu Evropske unije* objavila sklep o začetku postopka.
- 24 Komisija je 23. decembra 2015 sprejela sporni sklep, s katerim je ugotovila, da so sporni ukrepi, ki so bili dovoljeni v nasprotju s členom 108(3) PDEU, nezdržljive in nezakonite pomoči, ki jih je Italijanska republika dodelila banki Tercas, in odredila izterjavo navedenih pomoči.

Postopek pred Splošnim sodiščem in izpodbijana sodba

- 25 Italijanska republika (T-98/16), holdinška družba BPB (T-196/16) in konzorcij FITD, ki ga je podprla Banka Italije (T-198/16), so zoper sporni sklep vložili tožbe.

- 26 Splošno sodišče je na prvem mestu v točkah 68, 69 in od 89 do 91 izpodbijane sodbe v bistvu ugotovilo, da mora Komisija za to, da ukrep pomoči pripiše državi, še toliko bolj predložiti dovolj indicov za dokaz, da je bil ta ukrep sprejet pod vplivom ali dejanskim nadzorom javnih organov, kadar gre za ukrep, ki ga je sprejel zasebni subjekt, kot pa kadar ukrep sprejme javno podjetje. Zato je Splošno sodišče v tem okviru poudarilo, da Komisija – drugače kot v položaju, v katerem se ukrep, ki ga je sprejelo javno podjetje, pripiše državi – v primeru ukrepa, ki ga je sprejel zasebni subjekt, ne more zgolj ugotoviti, da naj to, da javni organi na ta zasebni subjekt nimajo vpliva ali dejanskega nadzora, ne bi bilo verjetno.
- 27 Splošno sodišče je na drugem mestu po tem, ko je v točkah od 114 do 131 izpodbijane sodbe analiziralo elemente, na podlagi katerih je Komisija menila, da je sporne ukrepe mogoče pripisati italijanski državi, v točki 132 te sodbe ugotovilo, da Komisija ni pravno zadostno dokazala vpletenosti italijanskih javnih organov v sprejetje zadevnega ukrepa in zato tudi ne pripisljivosti tega ukrepa državi v smislu člena 107(1) PDEU.
- 28 Splošno sodišče je na tretjem mestu v zvezi s pojmom posega „iz državnih sredstev“ v smislu člena 107(1) PDEU v točki 161 izpodbijane sodbe – po tem, ko je v točkah od 139 do 160 analiziralo indice, ki so bili v zvezi s tem navedeni v spornem sklepu – razsodilo, da Komisija ni pravno zadostno dokazala, da so italijanski javni organi nadzorovali zadevna sredstva in da so jih torej imeli ti organi na voljo. Splošno sodišče je zato ugotovilo, da Komisija ni mogla ugotoviti, da so bili – čeprav je bilo posredovanje konzorcija FITD v korist banke Tercas izvedeno v skladu s statutom tega konzorcija in v interesu njegovih članic ob uporabi izključno zasebnih sredstev – dejansko navedeni javni organi tisti, ki so z izvajanjem prevladujočega vpliva nad konzorcijem FITD odločili o uporabi teh sredstev za financiranje takega posredovanja.
- 29 Ker prvi od pogojev, ki se zahteva za to, da se pomoč opredeli kot „državna pomoč“ v smislu člena 107(1) PDEU, in sicer da to pomoč dodeli država ali da je dodeljena iz državnih sredstev, ni bil izpolnjen, je Splošno sodišče sporni sklep razglasilo za ničn.

Postopek pred Sodiščem in predlogi strank v pritožbenem postopku

- 30 Komisija Sodišču predlaga, naj:
- izpodbijano sodbo razveljavi;
  - tožbe, vložene na prvi stopnji, zavrne v delu, v katerem se z njimi izpodbija, da je spornim sklepom dokazano, da so pogoji za pripis spornih ukrepov državi in njihovo financiranje iz državnih sredstev izpolnjeni;
  - zadevo vrne Splošnemu sodišču, da preizkusi preostale tožbene razloge na prvi stopnji, in
  - pridrži odločitev o stroških postopka na prvi stopnji in pritožbenega postopka.
- 31 Banka Italije, konzorcij FITD, holdinška družba BPB in Italijanska republika Sodišču predlagajo, naj:
- pritožbo zavrne in
  - Komisiji naloži plačilo stroškov.
- 32 Fondazione Cassa di Risparmio di Pesaro, Montani Antaldi Srl, Fondazione Cassa di Risparmio di Fano, Fondazione Cassa di Risparmio di Jesi in Fondazione Cassa di Risparmio della Provincia di Macerata so 30. julija 2019 v sodnem tajništvu Sodišča vložili predlog za intervencijo v tej zadevi v podporo predlogom Italijanske republike, holdinške družbe BPB, konzorcija FITD in Banke Italije.

- 33 Predlog za intervencijo je bil s sklepom predsednika Sodišča z dne 13. novembra 2019, Komisija/Italija in Fondo interbancario di tutela dei depositi (C-425/19 P, neobjavljen, EU:C:2019:980), zavrjen.
- 34 Italijanska republika je na podlagi člena 16, tretji odstavek, Statuta Sodišča Evropske unije zahtevala, naj Sodišče zaseda v velikem senatu.

Pritožba

- 35 Komisija v utemeljitev pritožbe navaja dva razloga.

Prvi pritožbeni razlog

Trditve strank

- 36 Prvi pritožbeni razlog, ki se nanaša na kršitev člena 107(1) PDEU, je sestavljen iz dveh delov.
- 37 Komisija v prvem delu trdi, da je Splošno sodišče napačno uporabilo pravo, ker ji je za ugotovitev, ali sta bili zahtevi po pripisljivosti pomoči državi in dodelitvi te pomoči iz državnih sredstev v obravnavanem primeru izpolnjeni, naložilo težje dokazno breme, kot se zahteva s sodno prakso Sodišča.
- 38 Komisija na prvem mestu opozarja, da mora v skladu s to sodno prakso, kadar želi dokazati, da je ukrepe, ki jih je sprejel subjekt, ločen od države, mogoče pripisati javnim organom, s sklenjenim krogom indicev, ki izhajajo iz obravnavane zadeve, dokazati, da so bili navedeni organi vpleteni v sprejetje zadevnega ukrepa ali da so nanj vplivali, tako da dokaže verjetnost vpletenosti javnih organov ali vsaj nemožnost njihove nevpletenosti. Komisiji pa naj ne bi bilo treba dokazati obstoja konkretne spodbude ali zavezujočih navodil, ki bi jih ti organi dali subjektu, ki je pomoč dejansko dodelil. Prav tako naj ji ne bi bilo treba dokazati dejanskega vpliva te vpletenosti na ravnanje subjekta in tudi ne, da bi bilo njegovo ravnanje drugačno, če bi ravnal samostojno. Komisija v zvezi s tem zlasti pojasnjuje, da ji ni treba dokazati, da je pripisovanje ukrepa državi pogojeno s tem, da se javni interes razlikuje od interesa tega subjekta. Nazadnje, dokazni standard, ki se zahteva s sodno prakso Sodišča, naj se ne bi razlikoval glede na javno ali zasebno lastništvo subjekta, ki dodeljuje pomoč.
- 39 Po mnenju Komisije pa je Splošno sodišče v točkah 69 in od 89 do 91 izpodbijane sodbe kršilo navedeno sodno prakso s tem, da ji je naložilo, naj izpolni strožji dokazni standard od tistega, ki se je izoblikoval v tej sodni praksi, da bi dokazala pripisljivost nekega ukrepa pomoči javnim organom in dokazala, da je bilo posredovanje izvedeno iz državnih sredstev, zgolj zato, ker je v obravnavanem primeru ukrep pomoči dodelil zasebni subjekt.
- 40 Po mnenju Komisije iz tega izhaja, da je Splošno sodišče v točkah 114, 116, 117 in 127 izpodbijane sodbe napačno presodilo indice, ki jih je v zvezi s tem navedla v spornem sklepu. Splošno sodišče naj bi zlasti napačno ugotovilo, da bi morala Komisija pozitivno dokazati, da so bili sporni ukrepi sprejeti pod prevladujočim vplivom javnih organov, ter da je bila njena dolžnost, da dokaže, da so bili ti organi vpleteni v vse faze sprejemanja teh ukrepov s tem, da so dajali zavezujoča navodila, in da je vpletenost javnih organov vplivala na vsebino navedenih ukrepov.
- 41 Komisija trdi tudi, da ni logično, da se ji naloži težje dokazno breme, če je subjekt, ki je sprejel ukrepe, zasebni subjekt, saj v takem položaju po naravi stvari razpolaga le z omejenim številom indicev za dokaz vpletenosti javnih organov. Natančneje, če ni organskih povezav, naj bi bilo treba to vpletenost iskati z manj vidnimi indici.

- 42 Komisija na drugem mestu podredno trdi, da je konzorcij FITD subjekt, ki mu je Italijanska republika na podlagi Direktive 94/19 podelila posebne pristojnosti. Zato naj bi bilo mogoče ta konzorcij ob upoštevanju sodne prakse Sodišča s področja neposrednega učinka direktiv, ki niso bile prenesene ali so bile prenesene napačno, zlasti sodbe z dne 10. oktobra 2017, Farrell (C-413/15, EU:C:2017:745), šteti za pojavno obliko Italijanske države. Iz tega razloga naj bi Splošno sodišče – tudi če ni napačno uporabilo prava, ker je menilo, da se zahteva strožji dokazni standard, kadar je subjekt, ki dodeljuje ukrepe pomoči, zasebni subjekt – v izpodbijani sodbi vseeno napačno uporabilo pravo, ker je za konzorcij FITD uporabilo razlikovanje med zasebnimi in javnimi subjekti v zvezi z zahtevami po pripisljivosti pomoči državi in dodelitvi te pomoči iz državnih sredstev.
- 43 Komisija na tretjem mestu opozarja, da lahko na podlagi člena 11(3) Direktive 2014/49/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o sistemih jamstva za vloge (UL 2014, L 173, str. 149) sistemi jamstev za vloge uporabijo „alternativne ukrepe“, da bi preprečili propad kreditne institucije. Vendar je uporaba tega instrumenta mogoča le, če v zvezi z zadevno kreditno institucijo ni bil sprejet noben ukrep za reševanje. V skladu s členom 32(4)(d) Direktive 2014/59/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o vzpostavitvi okvira za sanacijo ter reševanje kreditnih institucij in investicijskih podjetij ter o spremembi Šeste direktive Sveta 82/891/EGS ter direktiv 2001/24/ES, 2002/47/ES, 2004/25/ES, 2005/56/ES, 2007/36/ES, 2011/35/EU, 2012/30/EU in 2013/36/EU in uredb (EU) št. 1093/2010 ter (EU) št. 648/2012 Evropskega parlamenta in Sveta (UL 2014, L 173, str. 190) pa se lahko ukrep za reševanje sprejme le, če je potrebna „izredna javnofinančna pomoč“, ta pa je v členu 2(1), točka 28, te direktive opredeljena kot „državn[a] pomoč v smislu člena 107(1) PDEU“.
- 44 Ker naj zaradi strožjega dokaznega standarda, ki ga je uporabilo Splošno sodišče, dejansko ne bi bilo mogoče, da Komisija dokaže vpletenost državnih sredstev in pripisljivost ukrepov, ki jih sprejmejo sistemi jamstev za vloge, državi, kadar so ti sestavljeni iz zasebnih bank, bi lahko ti sistemi stalno sprejemali „alternativne ukrepe“ v smislu člena 11(3) Direktive 2014/49, ne da bi bilo treba sprožiti postopek reševanja iz člena 32 Direktive 2014/59. Zato naj bi izpodbijana sodba državam članicam in bankam omogočala, da zaobidejo, vsekakor pa oslabijo, učinke zakonodaje na področju bančne unije.
- 45 Komisija v drugem delu prvega pritožbenega razloga trdi, da je Splošno sodišče napačno uporabilo pravo, ker ni opravilo celovite presoje dokazov, ki mu jih je predložila, da bi dokazala, da so bili pogoji v zvezi s pripisljivostjo in državnimi sredstvi v obravnavanem primeru izpolnjeni.
- 46 S tem naj bi se Splošno sodišče oddaljilo od sodne prakse Sodišča, v skladu s katero je treba dokazno vrednost indicev presojati tako, da se jih preuči kot celota, in to čeprav ti posamično in zunaj njihovega konteksta niso nujno odločilni.
- 47 Splošno sodišče naj bi zaradi takega napačnega pristopa, prvič, v točkah od 96 do 99 izpodbijane sodbe navedlo, da je bil namen posredovanja konzorcija FITD uresničevanje zasebnih interesov njegovih članic, ne da bi navedlo razloge, s katerimi bi bilo to trditev mogoče utemeljiti. Drugič, Splošno sodišče naj v točkah od 100 do 106 izpodbijane sodbe ne bi upoštevalo narave javnega pooblastila, ki je bilo konzorciju FITD podeljeno z italijansko zakonodajo, ker je presodilo, da je to omejeno na obvezno posredovanje, in sicer vračilo vlagateljem. Po mnenju Komisije pa je prostovoljno posredovanje tesno povezano z obveznim posredovanjem, saj je prvega mogoče izvesti le, če so njegovi stroški nižji od morebitnega obveznega posredovanja. Tretjič, Splošno sodišče naj bi v točkah 115, 116 in 126 izpodbijane sodbe napačno zavrnilo enega od indicev, ki ga je Komisija predložila v zvezi z vpletenostjo Banke Italije v dodelitev spornih ukrepov, čeprav naj bi bilo na podlagi teh indicev, če bi se upoštevali kot celota, sporne ukrepe mogoče pripisati Italijanski državi.
- 48 Italijanska vlada, holdinška družba BPB, konzorcij FITD in Banka Italije primarno trdijo, da je prvi pritožbeni razlog nedopusten. V zvezi s tem menijo, da želi Komisija pod pretvezo sklicevanja na to, da je Splošno sodišče napačno uporabilo pravo, doseči, da bi Sodišče ponovno presojalo dejstva in dokaze glede na presojo iz izpodbijane sodbe, zlasti v zvezi s pripisljivostjo spornih ukrepov državi in naravo pooblastila, podeljenega konzorciju FITD.

- 49 Italijanska republika se poleg tega sklicuje na nedopustnost trditve Komisije, da bi moralo Splošno sodišče pri presoji dokazov upoštevati okoliščine pogajanj, ki so potekala med konzorcijem FITD, holdinško družbo BPB in izrednim upraviteljem, ker se s pritožbo ne izpodbijajo točke od 125 do 132 izpodbijane sodbe, v katerih je Splošno sodišče obravnavalo to vprašanje.
- 50 Italijanska republika, holdinška družba BPB, konzorcij FITD in Banka Italije podredno menijo, da prvi pritožbeni razlog ni utemeljen.
- 51 Komisija zavrača trditve v zvezi z domnevno nedopustnostjo prvega pritožbenega razloga in trdi, da s tem pritožbenim razlogom postavlja vprašanje pravnega merila, na katero se je Splošno sodišče oprlo pri presoji dokazov, ki jih je predložila, da bi dokazala vpliv, ki so ga italijanski organi imeli na odločitve konzorcija FITD.

Presoja Sodišča

– Dopustnost

- 52 Iz člena 256(1) PDEU in člena 58, prvi odstavek, Statuta Sodišča Evropske unije izhaja, da je pritožba omejena na pravna vprašanja in da je torej Splošno sodišče izključno pristojno za ugotavljanje in presojo upoštevanih dejstev in dokazov. Presoja dejstev in dokazov, razen v primeru njihovega izkrivljanja, ni pravno vprašanje, ki je kot tako predmet nadzora Sodišča v okviru pritožbe. Takšno izkrivljanje mora očitno izhajati iz listin v spisu, ne da bi bilo treba ponovno presojati dejstva in dokaze (sodba z dne 10. julija 2019, VG/Komisija, C-19/18 P, EU:C:2019:578, točka 47 in navedena sodna praksa).
- 53 Vendar je Sodišče, ko je Splošno sodišče ugotovilo oziroma presodilo dejstva, pristojno, da opravi nadzor, če je Splošno sodišče opredelilo njihov pravni značaj in pravne posledice, ki izhajajo iz njih (sodba z dne 22. novembra 2012, E.ON Energie/Komisija, C-89/11 P, EU:C:2012:738, točka 65 in navedena sodna praksa). Pristojnost Sodišča, da izvrši nadzor, se razteza med drugim na vprašanja, ali so bila spoštovana pravila glede dokaznega bremena in izvajanja dokazov in ali je Splošno sodišče pri presoji dejstev in dokazov uporabilo ustrezna pravna merila (glej v tem smislu sodbo z dne 18. januarja 2017, Toshiba/Komisija, C-623/15 P, neobjavljena, EU:C:2017:21, točka 39 in navedena sodna praksa).
- 54 V obravnavanem primeru je treba, prvič, ugotoviti, da Komisija s trditvami v okviru prvega pritožbenega razloga ne prereka presoje dejstev, ki jo je Splošno sodišče opravilo v zvezi z dokazno vrednostjo indicev, ki mu jih je predložila, temveč to, kako je Splošno sodišče za presojo teh indicev in opredelitev spornih ukrepov uporabilo pravila o dokaznem bremenu in izvedbi dokazov.
- 55 Drugič, v zvezi z ugovorom nedopustnosti, navedenim v točki 49 te sodbe, je treba spomniti, da iz člena 256(1), drugi pododstavek, PDEU, člena 58, prvi odstavek, Statuta Sodišča Evropske unije in člena 168(1)(d) Poslovnika Sodišča izhaja, da je treba v pritožbi natančno navesti grajane dele sodbe, katere razveljavitev se predlaga, ter pravne trditve, s katerimi se ta predlog posebej utemeljuje, sicer pritožba oziroma zadevni pritožbeni razlog ni dopusten (sodba z dne 10. julija 2014, Telefónica in Telefónica de España/Komisija, C-295/12 P, EU:C:2014:2062, točka 29 in navedena sodna praksa). V obravnavanem primeru zadošča ugotovitev, da je Komisija v pritožbi pojasnila, da izpodbija zlasti točko 126 izpodbijane sodbe.
- 56 V teh okoliščinah je prvi pritožbeni razlog dopusten.

– *Utemeljenost*

- 57 V zvezi s prvim delom prvega pritožbenega razloga je treba najprej spomniti, da morajo biti za opredelitev „državne pomoči“ v smislu člena 107(1) PDEU izpolnjeni štirje pogoji, in sicer da gre za državni poseg ali poseg z državnimi sredstvi, da ta poseg lahko prizadene trgovino med državami članicami, da svojemu upravičencu omogoča selektivno prednost in da izkrivlja ali bi lahko izkrivljala konkurenco (glej sodbo z dne 15. maja 2019, Achema in drugi, C-706/17, EU:C:2019:407, točka 46 in navedena sodna praksa).
- 58 V zvezi s prvim pogojem, ki se nanaša na obstoj državnega posega ali posega z državnimi sredstvi, ki je edini pogoj, ki se obravnava v tej zadevi, je treba spomniti, da morajo biti prednosti, da jih je mogoče opredeliti kot „pomoč“ v smislu člena 107(1) PDEU, prvič, dodeljene neposredno ali posredno iz državnih sredstev, in drugič, pripisati jih mora biti mogoče državi (glej v tem smislu sodbo z dne 15. maja 2019, Achema in drugi, C-706/17, EU:C:2019:40, točka 47 in navedena sodna praksa).
- 59 Natančneje, Sodišče je glede pripisljivosti ukrepa državi razsodilo, da ne more temeljiti zgolj na okoliščini, da je navedeni ukrep sprejelo javno podjetje. Čeprav namreč država lahko nadzira neko javno podjetje in ima prevladujoč vpliv na njegovo poslovanje, ni mogoče samodejno sklepati, da se tak nadzor v konkretnem primeru dejansko izvaja. Preučiti je treba tudi, ali je treba za javne organe šteti, da so bili tako ali drugače vključeni v sprejetje zadevnega ukrepa (glej v tem smislu sodbe z dne 16. maja 2002, Francija/Komisija, C-482/99, EU:C:2002:294, točke od 50 do 52; z dne 23. novembra 2017, SACE in Sace BT/Komisija, C-472/15 P, neobjavljena, EU:C:2017:885, točka 34, in z dne 10. decembra 2020, Comune di Milano/Komisija, C-160/19 P, EU:C:2020:1012, točka 46).
- 60 Državi se tako lahko pripiše ukrep pomoči, ki ga je sprejelo javno podjetje, na podlagi sklenjenega kroga indicev, ki izvirajo iz okoliščin konkretnega primera in okvira, v katerem je bil ta ukrep sprejet. V zvezi s tem ni mogoče zahtevati, da je treba na podlagi podrobnega navodila dokazati, da so javni organi v konkretnem primeru spodbudili javno podjetje, naj sprejme zadevni ukrep pomoči (glej v tem smislu sodbe z dne 16. maja 2002, Francija/Komisija, C-482/99, EU:C:2002:294, točki 53 in 55; z dne 23. novembra 2017, SACE in Sace BT/Komisija, C-472/15 P, neobjavljena, EU:C:2017:885, točka 35, in z dne 10. decembra 2020, Comune di Milano/Komisija, C-160/19 P, EU:C:2020:1012, točka 47 in navedena sodna praksa).
- 61 Zlasti je upošteven vsakršen indic, ki v konkretnem primeru kaže bodisi na vpletenost javnih organov ali na neverjetnost nevpletenosti pri sprejetju ukrepa, tudi ob upoštevanju njegove razsežnosti, njegove vsebine ali pogojev, ki jih vsebuje, bodisi na nevpletenost navedenih organov pri sprejetju navedenega ukrepa (sodba z dne 10. decembra 2020, Comune di Milano/Komisija, C-160/19 P, EU:C:2020:1012, točka 48).
- 62 Med indici, na podlagi katerih je mogoče sklepati na tako pripisljivost, so med drugim to, da zadevno javno podjetje izpodbijane odločitve ni moglo sprejeti brez upoštevanja zahtev ali navodil javnih organov, vključenost javnega podjetja v strukturo javne uprave, vrsta dejavnosti podjetja in njihovo izvajanje na trgu v običajnih pogojih konkurence z zasebnimi izvajalci dejavnosti, pravni status podjetja ali intenzivnost nadzora javnih organov (glej v tem smislu sodbi z dne 16. maja 2002, Francija/Komisija, C-482/99, EU:C:2002:294, točki 55 in 56, in z dne 23. novembra 2017, SACE in Sace BT/Komisija, C-472/15 P, neobjavljena, EU:C:2017:885, točke 36).
- 63 V obravnavanem primeru je treba najprej ugotoviti, da je Splošno sodišče v točki 70 izpodbijane sodbe ugotovilo, da Komisija v spornem sklepu ni poskušala jasno razločevati med zahtevo glede pripisljivosti pomoči državi in zahtevo glede državnih sredstev. Prav tako Komisija v pritožbi v zvezi s to drugo zahtevo navaja le, da se je Splošno sodišče v točki 91 izpodbijane sodbe sklicevalo na svojo obrazložitev v zvezi z zahtevo po pripisljivosti. Nazadnje, Komisija v okviru prvega dela prvega pritožbenega razloga ne navaja nobenega od razlogov iz točk od 133 do 161 izpodbijane sodbe, ki se izrecno nanašajo na preučitev zahteve v zvezi z uporabo državnih sredstev.

- 64 V teh okoliščinah je treba obravnavati le pogoj o pripisljivosti spornih ukrepov italijanskim organom.
- 65 Na prvem mestu je treba najprej ugotoviti, da je Splošno sodišče v točkah od 63 do 68 in od 83 do 86 izpodbijane sodbe spomnilo na sodno prakso Sodišča v zvezi s pripisljivostjo pomoči javnim organom, kadar prednosti dodelijo subjekti, ki so ločeni od države. Natančneje, Splošno sodišče je v točki 68 izpodbijane sodbe s sklicevanjem na točke od 50 do 52 in 55 sodbe z dne 16. maja 2002, Francija/Komisija (C-482/99, EU:C:2002:294), poudarilo, da tudi v položaju, v katerem pomoč dodeli javno podjetje, ni mogoče domnevati o izvajanju nadzora javnih organov in da mora imeti Komisija na voljo sklenjen krog indicev, ki izvirajo iz okoliščin konkretnega primera in okvira, v katerem je bila dana finančna podpora, da ugotovi stopnjo vpletenosti javnih organov pri dodelitvi pomoči s posredovanjem javnega podjetja.
- 66 Splošno sodišče je šele po tem, ko je opozorilo na to sodno prakso, v točki 69 izpodbijane sodbe menilo, da je „obveznost Komisije“, da razpolaga s takimi indici, „še toliko nujnejša“ v položaju, v katerem zadevni ukrep sprejme zasebni subjekt. Kot je namreč Splošno sodišče ugotovilo v isti točki 69, se Komisija ne more opreti na obstoj kapitalskih povezav med takim subjektom in državo, ker takih povezav v tovrstnem položaju ni.
- 67 Splošno sodišče je ob upoštevanju teh ugotovitev v točkah od 87 do 90 izpodbijane sodbe razsodilo, da se Komisija v obravnavanem primeru ne more opreti na to, da neobstoj vpliva ali dejanskega nadzora javnih organov na zadevni subjekt, ki dodeljuje pomoč, ni verjeten, ampak mora v takem položaju nasprotno še toliko bolj predstaviti in utemeljiti „zadostne indice“, ki omogočajo dokaz, da je bil zadevni ukrep pomoči sprejet pod vplivom ali pod dejanskim nadzorom javnih organov in da ga je mogoče zato dejansko pripisati državi.
- 68 Nazadnje je Splošno sodišče v točkah od 94 do 132 izpodbijane sodbe analiziralo indice, ki jih je navedla Komisija, in nato po tej analizi ugotovilo, da spornih ukrepov ni mogoče pripisati italijanskim organom.
- 69 Splošno sodišče z ugotovitvami iz točk 68, 69 in od 88 do 90 izpodbijane sodbe ni ravnalo v nasprotju s sodno prakso, navedeno v točkah od 58 do 62 te sodbe, v skladu s katero mora Komisija na podlagi sklenjenega kroga indicev dokazati, da je zadevne ukrepe mogoče pripisati državi, niti ni torej Komisiji naložilo, naj izpolni višji dokazni standard zgolj zato, ker je konzorcij FITD zasebni subjekt.
- 70 Splošno sodišče se je namreč s takimi ugotovitvami, prvič, omejilo na to, da je, kot je razvidno zlasti iz točk 87 in 88 izpodbijane sodbe, upoštevalo objektivne razlike med položajem, v katerem je subjekt, ki dodeljuje pomoč, javno podjetje, in položajem, v katerem je ta subjekt, kot v obravnavanem primeru konzorcij FITD, zaseben.
- 71 Splošno sodišče je, drugič, v točkah 69, 89 in 90 izpodbijane sodbe izpeljalo posledice teh objektivnih razlik, da bi pojasnilo vrsto indicev, na podlagi katerih bi bilo mogoče v obravnavanem primeru dokazati pripisljivost spornih ukrepov italijanskim organom.
- 72 Tako se – v nasprotju s trditvami Komisije – indici, s katerimi je mogoče dokazati pripisljivost ukrepa državi, v položaju, v katerem je, kot v obravnavanem primeru, subjekt, ki je dodelil pomoč, zasebni, razlikujejo od indicev, ki se zahtevajo, če je subjekt, ki je dodelil pomoč, javno podjetje.
- 73 Splošno sodišče s tem ni naložilo različnih dokaznih standardov, ampak je, nasprotno, uporabilo sodno prakso, navedeno v točki 60 te sodbe, v skladu s katero indici, s katerimi je mogoče dokazati pripisljivost ukrepa pomoči, izvirajo iz okoliščin konkretnega primera in okvira, v katerem je bil sprejet ta ukrep, pri čemer je to, da med zadevnim subjektom in državo ni kapitalske povezave, s tega vidika gotovo pomembno.

- 74 Poleg tega trditev Komisije, da je Splošno sodišče pripisljivost spornih ukrepov pogojevalo s tem, da morajo ti organi vplivati na vse faze izvajanja zadevnega posredovanja konzorcija FITD, temelji na napačni razlagi točke 114 izpodbijane sodbe. Splošno sodišče je namreč v navedeni točki zgolj opozorilo, da je treba preučiti elemente, na podlagi katerih je Komisija v spornem sklepu sama menila, da imajo navedeni organi pooblastilo in sredstva za vplivanje na vse faze izvajanja spornih ukrepov.
- 75 Prav tako Komisija napačno trdi, da je Splošno sodišče v točki 116 izpodbijane sodbe razsodilo, da mora Komisija pri dokazovanju, da je ukrep, ki ga je sprejel zasebni subjekt, mogoče pripisati državi, dokazati vpliv vpletenosti javnih organov na navedeni ukrep. Kot je namreč generalni pravobranilec navedel v točki 97 sklepnih predlogov, Splošno sodišče v tej točki 116 ni preučilo, ali je posredovanje Banke Italije v praksi vplivalo na vsebino spornih ukrepov, ampak je zgolj ugotovilo, prvič, da ta nacionalni organ nima nobene pristojnosti za vplivanje na vsebino zadevnih ukrepov, in drugič, da je Banka Italije pristojna le za nadzor nad skladnostjo navedenih ukrepov z regulativnim okvirom zaradi bonitetnega nadzora.
- 76 Nazadnje, Splošno sodišče v točkah 117 in 127 izpodbijane sodbe prav tako ni razsodilo, da mora Komisija za ugotovitev, da je sporne ukrepe mogoče pripisati italijanskim organom, dokazati, da je Banka Italije pristojna, da sistemom jamstva za vloge naloži sprejetje intervencijskih ukrepov, kakršni so sporni ukrepi. Splošno sodišče je namreč pri obravnavanju indicev, ki jih je Komisija v spornem sklepu navedla v podporo ugotovitvi, da je mogoče sporne ukrepe pripisati italijanski državi, ugotovilo le, da Banka Italije s pozivom konzorciju FITD in holdinški družbi BPB, naj dosežeta uravnotežen sporazum, tema strankama ni želela dati navodil in s tem ni niti najmanj vplivala na odločitev konzorcija FITD, da s spornimi ukrepi posreduje v korist banke Tercas.
- 77 Na drugem mestu je treba v zvezi s trditvami Komisije o naravi konzorcija FITD spomniti, kot je generalni pravobranilec navedel v točkah 128 in 129 sklepnih predlogov, da je Sodišče pojem „pojavnega oblika države“ izoblikovalo, da bi posameznikom omogočilo, da se sklicujejo na brezpogojne in dovolj natančne določbe direktive, ki ni bila prenesena ali ki ni bila pravilno prenesena, zoper organizacije ali subjekte, ki so pod pristojnostjo oziroma nadzorom države ali ki imajo posebne pristojnosti v primerjavi s tistimi, ki izhajajo iz pravil, ki se uporabljajo za odnose med posamezniki (glej v tem smislu sodbo z dne 10. oktobra 2017, Farrell, C-413/15, EU:C:2017:745, točka 33). Ta pojem se torej ni izoblikoval zato, da bi se ukrepi, ki jih sprejmejo te organizacije ali subjekti, opredelili kot državna pomoč in se zato ne more uporabiti za vprašanje pripisljivosti ukrepov pomoči državi.
- 78 Na tretjem mestu, v zvezi s tveganjem izogibanja zakonodaji s področja bančne unije zadošča spomniti, da temelji trditev Komisije na premisi, da naj bi domnevni strožji dokazni standard v zvezi s pripisljivostjo državi, ki naj bi ga uporabilo Splošno sodišče, Komisiji dejansko onemogočil dokazati to pripisljivost za ukrepe, ki so jih sprejeli sistemi jamstva za vloge. Vendar je, prvič, iz točk od 65 do 73 te sodbe razvidno, da Splošno sodišče v izpodbijani sodbi ni uporabilo takega strožjega dokaznega standarda. Drugič, kot je generalni pravobranilec navedel v točki 125 sklepnih predlogov, tudi če bi bilo treba šteti, da spornih ukrepov v obravnavanem primeru ni mogoče pripisati italijanski državi, to ne pomeni, da nekega ukrepa, ki ga je sprejel sistem jamstva za vloge, ni mogoče nikdar opredeliti kot državno pomoč in se zato zaradi njega nikdar ne more začeti postopek reševanja iz člena 32 Direktive 2014/59. Taka opredelitev bi bila namreč mogoča, vendar odvisna od lastnosti posameznega sistema jamstva za vloge in zadevnega ukrepa.
- 79 Na podlagi navedenega je treba prvi del prvega pritožbenega razloga zavrniti.
- 80 V zvezi z drugim delom prvega pritožbenega razloga je treba ugotoviti, da ta temelji na napačni razlagi izpodbijane sodbe, ker Splošno sodišče – v nasprotju s trditvami Komisije – ni opustilo celovite analize indicev, ki mu jih je ta predložila, da bi dokazala, da je posredovanje konzorcija FITD mogoče pripisati italijanski državi.
- 81 Prvič, Splošno sodišče je namreč v točkah od 71 do 82 izpodbijane sodbe povzelo vse te indice.

- 82 Drugič, Splošno sodišče je pri obravnavanju obsega javnega pooblastila, podeljenega konzorciju FITD, v točkah od 96 do 105 izpodbijane sodbe analiziralo vse indice, ki jih je v zvezi s tem predložila Komisija. Splošno sodišče je šele po tej analizi v točki 106 izpodbijane sodbe ugotovilo, da prostovoljno posredovanje konzorcija FITD, kakršno je to iz obravnavane zadeve, ker ima drugačen cilj od tistega, ki se uresničuje z vračilom vlog, določenem v Direktivi 94/19, ne pomeni izvajanja javnega pooblastila.
- 83 Tretjič, Splošno sodišče je pri obravnavanju avtonomije konzorcija FITD pri sprejemanju spornih ukrepov, potem ko je opozorilo, da konzorcij FITD deluje „v interesu [svojih članic]“ in da tega konzorcija „noben strukturni element“ ne povezuje z italijanskimi javnimi organi, v točki 114 izpodbijane sodbe ugotovilo, da je treba elemente, ki jih je Komisija uporabila v spornem sklepu, analizirati „v tem okviru“. Splošno sodišče je v navedeni točki 114 ugotovilo tudi, da je treba preveriti, ali „indici“, ki jih je navedla Komisija, zadoščajo za dokaz, da je mogoče sporne ukrepe pripisati italijanski državi. Splošno sodišče je to preverilo v točkah 115 in 131 izpodbijane sodbe, pri čemer je v točkah od 125 do 127 navedene sodbe analiziralo tudi „okvir, v katerem je bilo odločeno o posredovanju konzorcija FITD v korist banke Tercas“.
- 84 V teh okoliščinah je treba ugotoviti, da je Splošno sodišče, kot je razvidno iz točke 132 izpodbijane sodbe, na podlagi analize vseh indicev, ki jih je upoštevala Komisija, umeščenih v njihov okvir, in torej v skladu s sodno prakso, navedeno v točki 60 te sodbe, razsodilo, da je Komisija napačno uporabila pravo, ko je v točki 133 obrazložitve spornega sklepa menila, da je dokazala, da so italijanski organi izvajali znaten javni nadzor pri določitvi posredovanja konzorcija FITD v korist banke Tercas.
- 85 Na podlagi navedenega je treba drugi del prvega pritožbenega razloga in torej prvi pritožbeni razlog v celoti zavrnil.

Drugi pritožbeni razlog

Trditve strank

- 86 Komisija z drugim pritožbenim razlogom trdi, da je Splošno sodišče izkrivilo zadevna dejstva in italijansko pravo.
- 87 Prvič, Splošno sodišče naj bi v točki 116 izpodbijane sodbe očitno izkrivilo vsebino člena 96b(1) italijanskega zakona o bankah, ker je razsodilo, da je Banka Italije izvajala le nadzor zakonitosti spornih ukrepov, ne pa njihove smotrnosti. Ker namreč iz navedene določbe izhaja, da Banka Italije dovoli posredovanje v podporo v korist bank „ob upoštevanju zaščite vlagateljev in stabilnosti bančnega sistema“, naj bi nadzor, ki ga lahko opravi ta javni organ, presegal zgolj preverjanje zakonitosti spornih ukrepov in bi zato Banka Italije lahko preverjala, ali so taki ukrepi v skladu s cilji bančne in finančne politike.
- 88 Drugič, Komisija trdi, da je Splošno sodišče v točkah 153 in 154 izpodbijane sodbe izkrivilo vsebino člena 21 statuta konzorcija FITD, ker je razsodilo, da je način financiranja prostovoljnega posredovanja drugačen od načina financiranja obveznega posredovanja.
- 89 Komisija v zvezi s tem pojasnjuje, da iz tega, da se točka 153 izpodbijane sodbe začne z izrazom „poleg tega“, ni mogoče sklepati, da je v njej navedena argumentacija dodatna in da so zato očitki zoper to argumentacijo brezpredmetni. Komisija namreč meni, da je Splošno sodišče prav v tej točki zavrnilo njeno trditev, da so prispevki, ki jih članice konzorcija FITD plačajo temu konzorciju, obvezni in zato pomenijo državna sredstva.

- 90 Italijanska republika, holdinška družba BPB, konzorcij FITD in Banka Italije primarno predlagajo, naj se drugi pritožbeni razlog razglasi za nedopusten, podredno pa za neutemeljen in vsekakor brezpredmeten.

Presoja Sodišča

- 91 Komisija z drugim pritožbenim razlogom trdi, da je Splošno sodišče v točkah 116, 153 in 154 izpodbijane sodbe izkrivilo nacionalno pravo in zadevna dejstva.
- 92 V zvezi s tem je treba spomniti, kot izhaja iz sodne prakse, navedene v točki 52 te sodbe, da presoja dejstev, razen v primeru njihovega izkrivljanja, ni pravno vprašanje, ki bi bilo predmet nadzora Sodišča.
- 93 Prav tako je Sodišče glede preizkusa presoje Splošnega sodišča v zvezi z nacionalnim pravom v okviru pritožbe pristojno le za to, da preveri, ali je prišlo do izkrivljanja tega prava (glej v tem smislu sodbo z dne 9. novembra 2017, TV2/Danmark/Komisija, C-649/15 P, EU:C:2017:835, točka 49 in navedena sodna praksa).
- 94 Nazadnje, tako izkrivljanje mora biti, kot je bilo opozorjeno v točki 52 te sodbe, očitno razvidno iz listin v spisu, ne da bi bilo treba opraviti novo presojo dejstev in dokazov (glej v tem smislu sodbo z dne 9. novembra 2017, TV2/Danmark/Komisija, C-649/15 P, EU:C:2017:835, točka 50 in navedena sodna praksa).
- 95 V obravnavanem primeru je treba v zvezi z zatrjevanim izkrivljanjem nacionalnega prava ugotoviti, da je Splošno sodišče v točki 116 izpodbijane sodbe spomnilo, da Banka Italije v skladu s členom 96b(1)(d) italijanskega zakona o bankah dovoli posredovanje sistemov jamstva za vloge „ob upoštevanju zaščite vlagateljev in stabilnosti bančnega sistema“.
- 96 Iz besedila te določbe pa je mogoče sklepati, da je Banka Italije – tako kot drugi organi, ki so prav tako odgovorni za varstvo javnih interesov – pooblaščen za izvajanje nadzora nad posredovanjem sistemov jamstva za vloge glede na veljavni regulativni okvir, da bi zaščitila navedene interese.
- 97 Poleg tega je treba ugotoviti, da je Splošno sodišče v isti točki 116 izpodbijane sodbe opozorilo na regulativni okvir, v katerega je umeščen člen 96b(1)(d) italijanskega zakona o bankah, ob upoštevanju katerega je treba po njegovem mnenju to določbo razlagati. Tako Banka Italije v skladu s členom 5 italijanskega zakona o bankah opravlja naloge bonitetnega nadzora „ob upoštevanju dobrega in preudarnega upravljanja ustanov, nad katerimi izvaja nadzor, splošne stabilnosti, učinkovitosti in konkurenčnosti finančnega sistema ter spoštovanja določb, ki se uporabijo“. Prav tako iz navedene točke 116 izpodbijane sodbe izhaja, da se v skladu s členom 19 italijanskega zakona o bankah dovoljenje Banke Italije zahteva za nekatere pomembnejše odločitve bank, kot so tiste v zvezi s prevzemi.
- 98 V teh okoliščinah v nasprotju s trditvami Komisije iz izraza „ob upoštevanju zaščite vlagateljev in stabilnosti bančnega sistema“ iz člena 96b(1)(d) italijanskega zakona o bankah ni očitno razvidno, da bi Banka Italije izvajala nadzor smotrnosti posredovanja sistemov jamstva za vloge, kot so bili sporni ukrepi, tako da Komisija ni dokazala, da je Splošno sodišče v točki 116 izpodbijane sodbe izkrivilo to določbo, ker je rabsodilo, da Banka Italije izvaja le nadzor skladnosti ukrepov posredovanja z regulativnim okvirom za namene bonitetnega nadzora.
- 99 V zvezi z domnevnim izkrivljanjem člena 21 statuta konzorcija FITD je treba ugotoviti, da trditve Komisije temeljijo na napačni razlagi izpodbijane sodbe, ker Splošno sodišče v nasprotju s trditvami Komisije v točkah 153 in 154 izpodbijane sodbe ni rabsodilo, da je način financiranja prostovoljnega posredovanja drugačen od načina financiranja obveznega posredovanja.

- 100 Prvič, Splošno sodišče je namreč pri obravnavanju zatrjevane obveznosti prispevkov, ki jih je konzorcij FITD uporabil za zadevno posredovanje, v točki 153 izpodbijane sodbe – kot je generalni pravobranilec navedel v točki 177 sklepnih predlogov – ugotovilo le, da so se navedeni prispevki drugače kot sredstva, potrebna za delovanje konzorcija FITD, šteli za predujme, „ki so jih članice plačale konzorciju FITD, ki je z njimi za njihov račun upravljal kot pooblaščenec“.
- 101 Drugič, Splošno sodišče je v točki 154 izpodbijane sodbe v zvezi s prostovoljnim posredovanjem razsodilo, da iz določbe statuta, ki je zasebne narave, izhaja obveznost prispevanja za posredovanje, in ne način financiranja prispevkov, pri čemer je Splošno sodišče poudarilo, da obveznost posredovanja izhaja iz pravne določbe, kadar „država [konzorciju FITD] posebej podeli pooblastilo za upravljanje s prispevki, ki so jih dale njegove članice zaradi zakonskega jamstva za vloge vlagateljev“.
- 102 V teh okoliščinah je treba drugi pritožbeni razlog zavrniti kot neutemeljen, ne da bi se bilo treba izreči o njegovi dopustnosti.
- 103 Ker nobeden od razlogov, ki jih je pritožnica podala v utemeljitev svoje pritožbe, ni bil sprejet, je treba pritožbo v celoti zavrniti.

Stroški

- 104 Člen 184(2) Poslovnika določa, da če pritožba ni utemeljena, o stroških odloči Sodišče. Člen 138(1) Poslovnika, ki se v skladu z njegovim členom 184(1) uporablja v pritožbenem postopku, določa, da se plačilo stroškov na predlog naloži neuspeli stranki.
- 105 Ker so Italijanska republika, holdinška družba BPB, konzorcij FITD in Banka Italije predlagali, naj se Komisiji naloži plačilo stroškov, in ker Komisija s pritožbo ni uspela, se ji naloži plačilo stroškov.

Iz teh razlogov je Sodišče (veliki senat) razsodilo:

- 1. Pritožba se zavrne.**
- 2. Evropski komisiji se naloži plačilo stroškov.**

Podpisi